Voorstel aan college en raad

Nummer:	02430000049406
Datum:	3 mei 2021
Opsteller:	N. Heijboer en L. Groen
Portefeuillehouder:	Wethouder De Jong
Onderwerp:	Hondenbeleid

Het college van B&W besluit:

1. De raad voor te stellen in te stemmen met het concept hondenbeleid;
2. De raad voor te stellen het concept hondenbeleid eerst gedurende zes weken voor een ieder ter inzage te leggen.

Inleiding

Aanleiding

Het huidige hondenbeleid is in 1997 vastgesteld. Op dit moment is in de gemeente een wirwar aan verschillende voorzieningen, regels, paaltjes en borden die voor verrommeling en onduidelijkheid zorgen. Naar aanleiding van vragen vanuit de politiek en de samenleving over de effectiviteit van het bestaande hondenbeleid, is er nieuw beleid opgesteld.

Een *duidelijk, kort en krachtig* beleid is het meest effectief. Dat was de uitkomst van de reacties op stellingen en open vragen van het Online Stadsgesprek. Daarnaast is er op 16 januari 2020 een werksessie met de commissie ruimte gehouden. Tijdens deze werksessie is de behoefte aan *duidelijkheid en deregulering* aan ons meegegeven.

Om de opgehaalde feedback optimaal te verwerken hebben wij ervoor gekozen om het beleid op een A3-kaart te maken. Op de kaart staan de losloopgebieden en –rennen en de uitgangspunten/regels.
De regelgeving die van toepassing is staat al in de ‘Algemene plaatselijke verordening’ en de ‘Beleidsregels bijtincidenten honden’. Deze regelgeving biedt de grondslag om eventueel te kunnen optreden, waardoor op de beleidskaart zelf kan worden volstaan met een simpele samenvatting en verwijzing naar deze regelgeving.

Kader

De Gemeentewet, de Algemene plaatselijke verordening en de Beleidsregels bijtincidenten honden.

Alternatieven

Het alternatief is het voortzetten van het huidige beleid.

Beoogd effect

Een duidelijk, kort en krachtig hondenbeleid.

Argumenten

1.1 Het beleid voldoet aan de uitgangspunten ‘kort, krachtig, duidelijk’ en ‘deregulering’.

Belangrijk uitgangspunt is dat het beleid op draagvlak kan rekenen. Zowel hondenbezitters als niet-hondenbezitters zijn daarom bij de voorbereiding van het beleid via het Online Stadsgesprek betrokken. Uit het Online Stadsgesprek komen samengevat de volgende punten naar voren:

- Een update van de kaarten van uitlaatplaatsen is gewenst en noodzakelijk;
- Stel de kaarten ook digitaal beschikbaar;
- Op een aantal locaties ontbreken borden en paaltjes;
- Controle op de naleving van het hondenbeleid is noodzakelijk;
- Per wijk zijn ruime losloopgebieden gewenst.

Daarnaast hebben wij de commissie Ruimte vooraf betrokken Tijdens de commissie Ruimte is naar voren gekomen dat duidelijkheid en deregulering gewenst is.
De uitkomsten van beide gesprekken hebben geresulteerd in een aangepast hondenbeleid op een A3 kaart, waarop duidelijk staat welke voorzieningen er zijn en welke regels er gelden. Hiermee verwachten wij te voldoen aan de wens van duidelijkheid en deregulering. De kaart stellen wij ook digitaal beschikbaar en de paaltjes worden aangepast dan wel verwijderd.

1.2 Er komt duidelijkheid over de hondenvoorzieningen

Gebleken is dat de huidige voorzieningen en het woud aan verschillende paaltjes zorgen voor onduidelijkheid. Er zijn nu meerdere gebieden met verschillende regels; te weten uitlaatstroken (aangelijnd uitlaten, geen opruimplicht); losloopgebieden (loslopen mits onder appèl, geen opruimplicht), losplooprennen (loslopen mits onder appèl, geen opruimplicht) en overige openbare plaatsen (aangelijnd en opruimplicht). De gebieden zijn dus divers en worden aangeduid met paaltjes. Maar ook deze paaltjes bieden geen duidelijkheid. Bij de uitlaatstroken bijvoorbeeld is niet duidelijk waar de strook begint en waar deze eindigt. Hetzelfde geldt voor de plaatsen waar de hond niet mag komen.

Om duidelijkheid te creëren stellen wij voor om met twee verschillende voorzieningen te werken:
- Losloopgebieden;
- Losplooprennen.

Deze gebieden staan op de hondenkaart aangeduid. In deze gebieden mogen de honden loslopen. Daar buiten moeten de honden altijd aangelijnd zijn. In Harderwijk hebben we twee hondenstranden. Eén in het Crescentpark en één bij de Wijde Wellen. Hier kunnen de honden naar hartelust spelen en ravotten in het water en op het strand. Op de andere stranden zijn honden niet toegestaan. Op de hondenkaart hebben we de hondenstranden weergegeven, zodat de inwoners weten waar honden het strand op mogen.
De hondenkaart is een werkdocument en zal tussentijds kunnen worden aangepast. Bij de definitieve vaststelling van het beleid zal worden gevraagd om deze bevoegdheid te mandateren aan de teamleider Realisatie & Beheer. We hebben aan de wijkbeheerders gevraagd of er nog losloopgebieden en/of losplooprennen bij geplaatst moeten worden. In de Mheenlanden wordt momenteel samen met Natuurmonumenten onderzocht of een weiland kan worden ingericht als losloopgebied. Op de kaart hebben we ook aangegeven welke regelgeving van toepassing is. Het gaat om de Apv en de Beleidsregels bijtincidenten honden.

1.3 Er komt duidelijkheid over de opruimplicht

Op dit moment bestaat onduidelijkheid over de opruimplicht. De gebieden waar er geen opruimplicht geldt zijn onvoldoende, door borden, paaltjes of hekken, gemarkeerd.

Het voorstel is om:
- binnen de bebouwde kom altijd een opruimplicht te hanteren, met uitzondering van de losloopgebieden en losplooprennen;
- buiten de bebouwde kom geen opruimplicht te hanteren;
- Iedereen is zelf verantwoordelijk voor een opruimmiddel.

Op deze manier is het voor een ieder duidelijk waar er wel of geen opruimplicht geldt en dat dit een eigen verantwoordelijkheid is van de hondenbezitter. Ook voor onze Boa’s is het makkelijker en duidelijker om te handhaven. Dit voorkomt discussies en sluit aan op de maatschappelijke behoefte van deregulering.

We realiseren ons dat naast het verschaffen van duidelijkheid, we ook een groter beroep doen op de eigen verantwoordelijkheid van de hondenbezitter. Maar ook dat past goed bij deze tijd. Waar het bij het opstellen van het vorige beleid nog ondenkbaar was dat mensen met een poepzakje over straat gingen, is dit inmiddels heel gebruikelijk.

Wij vinden dat van de hondenbezitter verwacht mag worden dat zij zelf zorgen voor een middel om de poep van hun hond op te ruimen. Op dit moment worden op een aantal locaties nog hondenpoepzakjes ter beschikking gesteld. Daar stoppen we mee. Ook omdat deze voorziening zorgt voor een minder fraaie aanblik van de openbare ruimte, voor een toename van het onderhoud (schoonhouden en bijvullen) en verrommeling als de zakjes onverhoopt op de grond belanden.

1.4 Door het nieuwe beleid zal het beheer en het onderhoud verminderen

Als het nieuwe beleid is vastgesteld kunnen de paaltjes waarop de regels voor de hond staan in de openbare ruimte worden verwijderd. Dit leidt tot duidelijkheid, minder verrommeling van de openbare ruimte en minder onderhoud. Uit de uitkomst van het Online Stadsgesprek blijkt wel dat er behoefte is aan meer afvalbakken of dat deze worden herschikt. Dit voorkomt dat hondenbezitters te lang met een poepzakje lopen voordat ze het in een afvalbak kunnen gooien. Als het hondenbeleid is vastgesteld zullen we onderzoeken waar er afvalbakken bij geplaatst moeten worden of dat kan worden volstaan met het herschikken van de bestaande afvalbakken.

1.5 Omdat de regels duidelijk zijn, wordt het handhaven van de regels makkelijker

Door te werken met maar twee voorzieningen en het creëren van duidelijkheid over de opruimplicht, zijn de regels makkelijker te handhaven. Er zal minder discussie ontstaan of de uitlaatstrook, waar dus momenteel geen opruimplicht geldt, op een bepaalde locatie doorloopt of niet. Binnen de bebouwde kom geldt immers altijd een opruimplicht. Daarnaast moeten honden altijd zijn aangelijnd, behalve binnen de losloopgebieden en de loslooprennen die op de kaart staan.

Aangezien er meer verantwoordelijkheid bij de hondenbezitter wordt neergelegd, vraagt dit vooral in het begin wel meer handhavingscapaciteit. In de handhavingsmatrix kan de raad bepalen welke prioriteit aan het handhaven wordt toegekend. Ons advies zal hierbij zijn om de prioriteit het komende jaar op middel/hoog te zetten, zodat er kan worden gemonitord of de hondenbezitters zich houden aan het gewijzigde beleid en als zij dat niet doen hierop ook een boete kan volgen. Daarbij willen wij de eerste maand dat het nieuwe beleid geldt, de handhavers vooral inzetten op het informeren/aanspreken van hondenbezitters op het gewijzigde beleid, waarbij bijvoorbeeld eerst met een waarschuwing kan worden volstaan. De extra capaciteit kan worden gefinancierd uit de besparingen die met dit beleid worden gerealiseerd.

1.6 *Hiermee belonen we positief gedrag*

Positief gedrag belonen werkt in het algemeen beter dan negatief gedrag bestraffen.
Het idee is daarom om de raad voor te stellen het nieuwe beleid over twee jaar te evalueren en bij een positieve uitkomst de hondenbelasting geheel of gedeeltelijk af te schaffen. Onder een positieve uitkomst verstaan wij dat de opruimplicht voldoende wordt nageleefd en in deze periode niet substantieel meer klachten zijn ingediend bij de gemeente over hondenpoep. We zullen dit monitoren, zodat we dit na twee jaar kant en klaar aan de raad en de inwoners kunnen presenteren. Mocht blijken dat hondenbezitters hierdoor niet geprikkeld worden om de poep zelf op te ruimen, dan zal de hondenbelasting geheel of gedeeltelijk in stand blijven.

Het afschaffen van de hondenbelasting past bovendien in de opgave om te dereguleren. Periodiek voert de gemeente controles uit op het hondenbezit. Als we de hondenbelasting op termijn zouden afschaffen, hoeft hierop niet meer gecontroleerd te worden en hoeven de administratieve handelingen die verbonden zijn aan het heffen van de hondenbelasting niet meer te worden gedaan. Je kunt hierbij denken aan het opstellen en versturen van de aanslagen en het eventueel voeren van bezwaar-en beroepsprocedures en het jaarlijks opstellen en laten vaststellen van de verordening hondenbelasting.

2.1 Dit is vastgelegd in de Inspraakverordening

Beleid werkt alleen goed, als er draagvlak voor is. Het betrekken van inwoners bij beleidsvoornemens is van groot belang. Daarom hebben we vooraf de mening gevraagd van onze inwoners door middel van het Online Stadsgesprek. Daarnaast hebben we in Harderwijk een Inspraakverordening die in dit geval van toepassing is. Voordat het beleid door de raad wordt vastgesteld, zal het concept beleid daarom eerst voor een ieder zes weken ter inzage worden gelegd. Tijdens deze periode kunnen inwoners hun zienswijze geven op het concept beleid.

Financiën

Veel gemeenten hebben de hondenbelasting afgeschaft omdat de kosten niet opwegen tegen de baten en het niet meer van deze tijd is.

De totale opbrengst van de hondenbelasting was voor 2020 op € 188.000, - begroot. Daar staat tegenover dat als de regels beter bekend zijn, handhaven makkelijker wordt, het innen en controleren van de belastingen en het onderhoud en beheer door het verwijderen van de paaltjes en de poepzakhouders zullen afnemen. Als er extra afvalbakken bij worden gezet zal het onderhoud op dit punt weer enigszins toenemen. In de bijlage is een financieel overzicht opgenomen In het financiële overzicht staan de inkomsten en uitgaven in de huidige situatie en de mogelijke financiële gevolgen van het geheel of gedeeltelijk afschaffen van de hondenbelasting.

Communicatie

Om het nieuwe beleid onder de aandacht te brengen is goede voorlichting essentieel. Communicatie is nodig om onze inwoners te informeren over de regels. Herhaling is belangrijk. Hierdoor krijg je een langdurig effect. De boodschap die we willen meegeven is dat we gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor een schone en veilige leefomgeving.

De communicatie is bij de voorbereiding van het beleid al gestart. We hebben de inwoners om input gevraagd. Daarnaast zal het concept beleid voor een ieder ter inzage worden gelegd, zodat inwoners de kans krijgen om te laten weten wat zij vinden van het nieuwe beleid. Nadat het beleid is vastgesteld, zal het beleid op onze website worden geplaatst.

Daarnaast stellen wij voor om alle hondenbezitters die bij ons bekend zijn vanwege het betalen van hondenbelasting het beleid toe sturen, zodat zij hiervan op de hoogte zijn. Verder zullen wij de (ruim de) po(e)p up campagne starten. Er zal een video worden opgenomen en er zal in de krant, op social media en op onze website aandacht worden besteed aan het nieuwe beleid.

Evaluatie

Na 2 jaar zal het beleid worden geëvalueerd en waar nodig worden aangepast.

Bijlagen

1. **Hondenkaart;**
2. **Uitkomsten Online Stadsgesprek;**
3. **Financieel overzicht.**